

TENTAMEN

Kurs: Kalkylering och Budgetering - distans **Poäng:** 3,0 hp

Kurskod: FÖ149G

Delkurs: Tentamen, 3,0 hp

Datum: 240322

Skrivtid: 14:15 – 17:30

**Ansvarig
lärare:** Anders Johansson

**Berörda
lärare:** Anders Johansson

Hjälpmedel Miniräknare.

Anvisningar

- Skriv namn och personnummer i början av det dokument du lämnar in.
- Ta nytt blad för varje fråga
- För att erhålla poäng måste beräkningarna redovisas
- Använd inte röd penna
- Numrera lösbladen löpande
- Markera med kryss på omslaget vilka uppgifter som är lösta

Poänggränser

Maxpoäng: 20
Väl godkänd: 15 - 20
Godkänd: 10 - 14,5
Underkänd: 0 - 9,5

Fråga 1

(3 poäng)

Förklara med hjälp av ett eget exempel vad som avses med ekonomistyrning på strategisk, taktisk och operativ nivå.

Fråga 2

(2 poäng)

Utvecklingen av ekonomistyrning brukar delas in i olika faser, och där en benämns Total Quality Management. Vad är det som utmärker Total Quality Management? Diskutera åtminstone två utmärkande drag.

Fråga 3.

(6 poäng)

Nedan återges resultat- och balansräkning för ett litet tillverkande företag år 2021.
Din uppgift är att:

- a.) Beräkna vinstmarginal och kapitalets omsättningshastighet och resonera sedan hur dessa två nyckeltal tillsammans kan skapa förståelse för företagets lönsamhet. (3p)
- b.) Utgå ifrån bruttomarginal, rörelsemarginal samt vinstmarginal och ge förslag på hur företaget kan förbättra sin lönsamhet. Gör nödvändiga (rimliga) antaganden. (2p)
- c.) Hur ser du på företagets betalningsförmåga på kort sikt? (1p)

HÖGSKOLAN
I SKÖVDE

Balansräkning 31/12 2021

Kassa	50 000	Eget kapital	1 250 000
Bank	225 000	Kortfristiga skulder	300 000
Varulager	500 000	Banklån	5 950 000
Maskiner	2 450 000		
Byggnad	4275 000		
Totala tillgångar		Tot. Skulder & Eget kapital	7 500 000
	7 500 000		7 500 000

Resultaträkning 31/12 2021

Nettoomsättning	25 000 000
Kostnad sålda varor	-8500 000
Bruttoresultat	16 500 000
Rörelsens kostnader	
Personalkostnader	-7 500 000
Förbrukningsmaterial	-4000 000
Administrationskostnader	-800 000
Diverse kostnader	-3000 000
Avskrivningar	-600 000
Rörelseresultat	500 000
Finansiella poster	
Ränteintäkter	9 000
Räntekostnader	-399 000
Resultat efter finansnetto	210 000

Fråga 4

(9 poäng)

Lotta och Lisa har precis startat ett företag som ska börja sälja deras egendesignade smycken. De använt sina sparade pengar samt lånat pengar av banken för att kunna köpa nödvändiga maskiner.

Balansräkningen ser ut på följande sätt vid uppstarten 1 januari 2024 (alla belopp i tkr):

Balansräkning			
Kassa	120	Eget kapital	360
Maskiner	640	Banklån	400
	760		760

Under resten av 2024 förväntas följande inträffa:

Inköp av maskiner	150
Inköp av varor	220
Betalning av löner	100
Amortering av banklån	10
Diverse marknadsföringskostnader	30
Privatuttag	25
Ränta på banklån	20
Försäljning av varor	490

I slutet av 2024 beräknas följande gälla:

Leverantörsskulder	50
Kundfordringarna	80
Lagret värderas till	30
Maskiner ska skrivas av med	20 % per år

Upprätta utifrån ovanstående förutsättningar:

- Resultatbudget (3 poäng)
- Likviditetsbudget (3 poäng)
- Balansbudget (3 poäng)

HÖGSKOLAN
I SKÖVDE

Bilaga

Räntabilitet på totalt kapital

$$\frac{(\text{Rörelseresultat} + \text{finansiella intäkter})}{\text{Totalt kapital}}$$

Räntabilitet på sysselsatt kapital

$$\frac{(\text{Rörelseresultat} + \text{finansiella intäkter})}{\text{Sysselsatt kapital}}$$

Räntabilitet på eget kapital

$$\frac{\text{Resultat efter finansiella poster}}{\text{Eget kapital}}$$

Genomsnittlig skuldränta

$$\frac{\text{Räntekostnader}}{\text{skulder}}$$

Skuldsättninggrad

$$\frac{\text{Skulder}}{\text{Eget kapital}}$$

Soliditet

$$\frac{\text{Eget kapital}}{\text{Totala tillgångar}}$$

Häfstångsformeln

$$RE = RT + (RT - RS) \times \frac{S}{E}$$

Räntetäckningsgrad

$$\frac{(\text{Rörelseresultat} + \text{finansiella intäkter})}{\text{Räntekostnader}}$$

Kassalikviditet

$$\frac{(\text{Omsättningstillgångar} - \text{varulager})}{\text{Kortfristiga skulder}}$$

Balanslikviditet

$$\frac{\text{Omsättningstillgångar}}{\text{Kortfristiga skulder}}$$

Bruttomarginal

$$\frac{\text{Bruttoresultat}}{\text{Omsättning}}$$

Rörelsemarginal

$$\frac{\text{Rörelseresultat}}{\text{Omsättning}}$$

Vinstmarginal

$$\frac{(\text{Rörelseresultat} + \text{finansiella intäkter})}{\text{Omsättning}}$$

Kapitalets omsättningshastighet

$$\frac{\text{Omsättning}}{\text{Totalt kapital}}$$

Residualresultat= Resultat efter finansiella intäkter – (kapital * kalkylränta)